

I. STŘÍDÁNÍ

PŘEDLOŽEK **У**, **В** A PREPOZIC **У-**, **В-**

Jejich výběr je podmíněn euponií (libozvučností) ukrajinštiny a snahou o ZJEDNODUŠENÍ VÝSLOVNOSTI.

У používáme, abychom zabránili shromáždění několika souhlásek na styku slov:

1. Mezí souhláskami: *Наш учитель; Десять у хлібах кричав перепел.*
2. Na začátku věty před souhláskou: *У присмерку літають ластівки так низько; Увійшли до хати; У лісі стояв гамір, пахло квітами.*
3. Nezávislé na koncovce předchozího slova před dalšími **В** a **Ф**, a také před spojením souhlásek **ЛВ, СВ, ТВ, ХВ**: *Сидимо у вагоні; Не спітавши броду, не сунься у воду; Велике значення у формуванні характеру має самовиховання; Одягнена у хворо, шумить дрімуча тайга.*
4. Po pauze, kterou označujeme čárkou, středníkem, dvoječkou, pomlčkou, závorkou a tečkami před souhláskou: *Стоїть на видноколі мати – у неї вчись; Це було... у Києві; До мене зайшла товаришка, учителька із сусіднього села.*

В používáme, abychom zabránili shromáždění několika samohlásek:

1. Mezi samohláskami: *У нього в очах засвітилась відрада; Була в Одесі; Прочитала в оголошенні.*
2. Na začátku věty před samohláskou: *В очах його світилася надія; В Антарктиді працюють наукові експедиції.*
3. Po samohlásce před většinou souhlásek (kromě **в, ф, лв, св, хв** a podobně): *Пішла в садок вишневий; Люди врозкид розляглися в траві.*

У – В se nestřídají:

1. Ve slovech, která se používá jen s **В** nebo jen s **У**: **вдача, вклад, вправа, вступ** (slova **удача, уклад, управа, уступ** mají jiný význam); **взаємини, влада, власний, властивість, вплив; увага, узбережжя, указ, умова, усталення, установа, уява.**
2. V osobních jménech a v cizích slovech: **Вдовенко, Врубель, Владивосток; Угорщина, Удовиченко, Урал; увертюра, ультиматум, утопія.**

II. Střídání І – Й

І používáme, abyhom zabránili shromáždění několika souhlásek složitých pro výslovnost:

1. Po souhlásce nebo pauze kterou označujeme tečkou, čárkou, středníkem, dvojtečkou, tečkami před slovy s počáteční souhláskou: *Нема вже тієї хатини. І я в сивині, як у сні; Вірю в пам'ять і серце людське.*
2. Na začátku věty: *І долом геть собі село понад водою простяглось; І приковують до себе очі, і ваблять у свою далечінь імлисту.*

Ї používáme, abyhom zabránili shromáždění souhlásek:

1. Mezi samohláskami: *У садку співали Ольга ѹ Андрій; Оце ѹ уся врода; Квітили вишні ѹ одцвітали.*
2. Po samohlásce před souhláskou: *Навчає баєчка великого ѹ малого; На траві ѹ квітках, росинки, шелестіння ѹ гомін гілки, щебетання ѹ пісня пташки.*

I – Й se nestřídají:

1. Při porovnání: *Дні і ночі; Батьки і діти; Війна і мир.*
2. Před slovem, které začíná na й, є, ї, ю, я: *Ольга і Йосип - други.*
3. Po pauze: *Щось такеє бачить око, і серце жде чогось.*

II. Střídání 3 – I3 – 3I (3O)

Probíhá v podobných případech jak u předložek **e — y, i — ѹ**.

3 používáme

1. na začátku věty, před samohláskou: *Диктант з української мови*
2. před souhláskou (kromě *c, w*), zřídka před skupinou souhlásek, když předchozí slovo začíná na samohlásku: *Плугатари з плугами ѹдуть*

I3 používáme

1. převážně mezi **3, c, ц, ч, ш, ј** a **skupinami souhlásek**: *Лист із Бразилії. Із стріх вода капле. Родина із семи чоловік.*

3I (3O fonetická varianta) používáme

1. před skupinou souhlásek, zvlášť když začínají na **3, c, ц, ч, ш, ј**: *Бере книжку зі стола. Зі школи на майдан вивалила дітвора.*
2. **3o** vždy používáme s číslovkami *два, три; позичив зо дві сотні*; může se pojít i se zájmenem *я (мною)*: *зи (зо) мною,*

! pouze: *зи Львова.*